

Latweefchu Awises.

63. gada-gabhjums.

Nr. 3.

Trefchdeenā, 18. (30.) Janwari.

1884.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, in Grobin, Kurland. — Ekspedizija Westhorn lga grahmatu bodē Jelgawā.

„Latweefchu Awises“

1884. gadā usņem ņawu 63. gada-gabhjumu lihds ar ņawem abeem peelikumeem. Maksa ir tāpat, kā lihds ņchim. — Jelgawā ņanemot, 1 rubl. un par pastu 1 rubl. 50 kap. par gadu. Latweefchu Awises war apstelleht un ņludinajumus peekem:

Jelgawā, Ferd. Westhorn lga grahmatu-bodē, Paleijas eelā № 2, „Latw. Aw.“ ekspedizija. Apstelletaji, kas ekspedizijai naw pasihstami, lai to maksu atņubta lihds, ja tahs lapas ihsti grib dabuht.

Behterburgā, pee Behterburgas zeen. Latw. draudņes mahzitaja;

Rudigā, Ferd. Westhorn lga grahmatu-bodē;

Bauskā, Stein lga apteeki;

Walmcerā, Trey lga grahmatu-bodē;

Walfkā, M. Rudolff lga grahmatu-bodē;

Rihgā, D. Minus lga lantori, Kop eelā № 5;

Rihgā, E. Plates lga drikū namā pee Behtera baņnizas,

un beņ tam illatrs pee ņawa mahzitaja titlab **Widsēmē**, kā ari **Kursēmē**. Jeram, ka ari ņkolotaju, ņkrihwern, pagasta-wezako un ziti zeen. lungi laipni preti nemš apstelleschanas uņ „Latw. Aw.“ Kas 24 eksemplars apstellehs uņ weenu adrese jeb wahrdu, dabuhs 25. eksemplari par welti. — **Sludinajums** is Widsēmēs un Kursēmēs, kas zaur „Latw. Aw.“ eet jo tahli laudis, ir wislabal peekuhstih **teefcham** ekspedizija, **Westhorn lga grahmatu-bodē, Jelgawā, Paleijas eelā Nr. 2.** — Sludinajumi maksā par ņihko drutas rindu jeb winas weetu 8 kap.

„Latweefchu Awises“, ap kurahm „meera mihtotaji“ Widsēmē un Kursēmē pulzedamees pulzedahs, ees ari ņchini gadā pa meera zetu uņ preefchu, eewehrodamas wiņu to, kas Latweefchu tantai un muhsu Walfstij ir par labu un ņwehtibu. Gada galā pasneegim ņaweem zeen. lahtajeem kahbu ihpaņchu peeminas-ņihmi.

„Latw. Aw.“

Rahditajs: No eefchsemehm. No ahrsemehm. Wisjamatahs ņinas. Tija. Mahzees dabu pasihst, mihleht 2c. Jauna gada ņweizinaschana Behterburgā. Par ņinu zeen. lahtajeem un illatram, kas to grib ņinah. Sludinashanas.

No eefchsemehm.

Behterburga. Preefch arestantu uņturfchanas Baltijas gubernās kronis 1884. gadam dod 9 kap. par wiņru un deenu.

Kolegiju-rahstis Kobilinskis, par uszihtribu, ko israhdijis pa to laiku, kur bij palihgā rewidentam-senatoram Kursēmē un Widsēmē, 21. Dezemberi isg. g. Wisaugstaki pagodinahst ar ņw. Annas ordena 2. klasi.

Netizami beskauniga usbruffchana notikusi Wolgas-Kamas bankas lantori Behterburgā. Kahdas Frantschu bankas artelņschiks pulstien 3ds pehz pusdeenas nonahņ minetā lantori pehz leelaka pulka Wolgas-Kamas bankas akziju pehnas dasas. Winsch nofehshahs pee galda, israhstihst waijadņigos papihrus. Paschā turumā ņahw diwi ņmaliki gehrbuņchees lungi, runadami pa kreewisfi. Tē uņ reisi weens no wineem ņaka uņ artelņschiku: „Waj jums tur neno-krita tas kupons?“ Artelņschiks peelezahs pehz domatā kupona, bet jautatajs winam is rokas israuj paku akziju, 200 gabalus, 83 tuhņt. rubl. wehrtibā. Tak artelņschiks aphegrigs wihrs un blehdim ņaker ais ņklasta. Otrais laishahs projam, bet pee durwihm ari top ņakertis. Abus ņmallos kundņinus, kuri uņ reis wairs negrib prast kreewisfi, nu ņahl tirdiht, pee kam wini issaka, ka weens otram pilnigi ņweņchi. Wini esot Anglijas pawalņneeki, un taisni noleeds aplaupishanas mehginajumu. Weens pat isteiza, ka esot leelas muischas ihpaņchneeks Nu-Zorkas turumā; winsch atbrauzis Behterburgā ņapirktees ņirgus un bankā gribejis pahrdot prehmiju biketi, ko ari usrahdija. Otrais gribejis eemiht 2 kuponus. No wisas isturfchanahs wareja nogift, ka bij weikli blehschi. Wirus noweda tuwakajā polizejas namā, kur usnehma protokolū un abus tehwinus apzeekinaja. Otrā deenā abi bij — isbehgufchi!

Behterburgā no 5. lihds 15. Maijam buhs ņarptautiska dahrņkopibas isņtahde, uņ ko domenu ministerija no ņawas puses dod 6 leelus ņelta, 17 leelus ņudraba un 5 masus ņudraba medakus. Wispahrigu dahrņkopeju kongresi noturehs 5. un 7. Maijā.

Pilsgalma ministerijas wirskontroleris Petrows eezelts par Keisara kambara pahrwaldneeku.

Keisarenes Katrinās II. wehstules, ko laidufi matematikim Dalamberam, un kas atrodahs Parises uniwersitetes bibliotekā, nopirktas no „Now. Bremjas“ isdeweja Suworina lga un drihsumā tihņhot nodrukatas.

„Now. Brem.“ ņino, ka pastu departementa ņenakais direktors Perņiljewš uņ Wisaugstako pawehli atņwabinahts no naudas strahpes, 15 tuhņt. rubl., kas winam bij peespreesta.

Keisara Majestetes 16. Janwari Seemas-pilsi isrihloja balli, uņ ko pilsgalma lozekki, diplomati, augstee walfstis-amatu wiņri, generaki un ofizeeri bij eeluhgti.

Walfstis-padome 9. Janwari peenehmufi papildinoschus noņazijumus pee likuma no 28. Maija 1883. gadā — par ņemes ihpaņchneeku solo weņņetu peenemņchanu walfstis-bankā. Kā dņirdams, preefchrahstis ņchini leetā walfstis-bankas kantoreem tihņhot peekuhstih wehl ņchini mehneņi. — Awises ņahsta, ka walfstis-padome atkahnufi no zetu ministerijas isluhgto kreditu preefch ņchahdu dņelszetu buhweš: Luninez-Homel, Baranowitschi-Belostol, Sedzje-Malkin un preefch Jelaterinburg-Tjumenes dņelszeta turpinashanas. Darbi tihņhot usņahkti wehl ņchini wasarā — zaur waldibu paschu.

Krona muischu pahrwalde Sibirijā tihņhot nodota domenu ministerijai, un tamdeht wehl ņchogad tur isdarishot pahrmehriņchanu.

Grahņs P. A. Schuwalows, gwardu korpusa ņchahba preefchneeks, ka „Russ. Wed.“ dņirdejuņchas, tihņhot eezelts par generalgubernatoru Wilnā.

Jelgawa. Tumsibas darbu mihtotaji Seemas-ņwehtku laikā isdarija atkal wairak ņirgu ņahdņibas, un pahrdroņchā wihsē aisbrauza ņirgus, kurus lauzeneeki bij ne-apwaktetus atņstahjuņchi uņ eelas. Blehschi, eedroņchinati zaur laimigajeem kehreeneem, aisbrauza nepamaniti kahdu ņirgu pat is Hōpņera lga eebrauktawas. Is kahdas zitas eebrauktawas sagti gribeja tāpat issagt ņirgu; bet tika ņakerti un nodoti teefai. — Aiswinu ņwehtdeen, 8. Janwari, wakarā, atrada Sonnenstrahla namā, Katofu eelā, deenu 14 wezu behrnu, wiņriņchu kahrtas. Pee behrna atrada ņihmiti, kurā bij rakņihstis, ka tas dņimis no kahdas Schihdenes. Kortelu usraugām Grūbe I. lgam isdewahs tai paschā wakarā bahnufi apzeekinahst isliktā behrna mahti, 21 gadu wezu Schihdeni is Jaunjelgawas, kas gribeja patlaban dotees atpakaņ uņ Rihgu. Kad nu leegņchanahs nelihdņeja, Schihdene atteiza dņedri: „Ko tih dauts tenkotees; dodeet manu behrnu un es brauņschu tahkaņ!“ „Kreetnā“ mahte nemta ismelleņchanā. — Birmddeen, 9. Janwari, wakarā, atrada Dempelņohna namā, Katofu eelā, otru behrnu, kahdas 14 deenas wezu. Sihmitē, ko atrada pee masnā, bij rakņihstis, ka ari tas dņimis no kahdas Schihdenes. Weidsamā wehl naw rokā.

a.

No Plepju muisčas raksta „Balt. Wehstnesim“: Swaigsnes-deenas nakti, 6. Janwarim isejot, sčē bija leels uguns-grehks: nodedsa kroma Plepju uhdens sudmalas ar dšhwojamo ehku. Uguns isgahlahs ap pulksten 9em wakarā, gandrihs neweenam zilwekam mahjā ne-efot. Sudmalās proti swehtija Swaigsnes-deenu, un pats melderis Poetschke lgs bija lihds ar sawu familiju isbrauzis weefōs pee kahda fainneeka. Tāpat bija isgahjuschi wisi ziti sudmalu eedshwotaji; tilai weenigi trihs deenesta meitas palikuschas mahjā, bet ari tahs tai brihdi aisgahjuschas turpat us sudmalu krogu. Atpakal nahlot, tahs fatikuschas diwus wihrus, kas no sudmalahm braukuschij projam. Kas sčēe wihri bijuschij, wehl naw isdibinahts; tuhliit pehz tam us reisi fahzis degt sudmalu eefshwufē. Uguni apdsehst, waj ko isgahbt, nebija eespehjams, tamdehl ka eesahlot fanahza mas lauschu, jo sudmalas atrodahs semā upes eeleijā, un tamdehl mas redsamas. Dobeles uguns-dsehfeji gan eeradahs pehz kahda laika, bet it nelo nepaspehja ar saweem wahjeem rihkeem. — Uguns-grehks padarija leelisku sčahdi. Sudmalas no tagadejā meldera bija eerihkotas ar dahrgahm jaunlaiku eetaifehm, kas nu wifas ispostitas. Makamee akmeni no leelā karstuma faspahguschij drupatās un labi parefni dsels welbomji faleekuschees kā kluhgas. Wifs, kas no sudmalu eetaifehm atlizees, ir weena turbine un kahda drusku apskahdeta lokomobile. — Bes tam sudmalu spihlerōs fadedsis ap 2000 puhru bihdeletu miltu un ap 500 puhru labibas. Milti bija pa dafai apdroshinati, pa dafai nē. Tee peedereja sčij apgabala fainneekem un kuptscheem. Dascheem no teem, ihpaschi masakajeem kuptscheem, kureem miltōs atradahs, tā fahlot, wifs krahjuminsch, usbrukufi zaur to leela nelaimē. Sudmalas paschas, sinams, bija apdroshinatas, un, kā dsirdams, pilnigi peeteekofchi — kroma uguns-beedribā un „Nadeschdā“. — Melderis tomehr wifai noschelojams, jo winam jau otrreis noteek uguns nelaimē: Septemberi 1882. g. winam nodedsa wifas fainneezibas ehkas. — Par uguns peelikshanas zehsoneem — jo jadomā, ka uguns peelikta — sčim brihscham grehti ko fahzht. — Melderis Poetschke lgs dshwo ar masgruntneekem wislabakā draudsbā, un pat nelaimēs wakarā, kā jau fahzju, bija isbrauzis pee kahda fainneeka weefōs. Kreetni eerihkotahs weikala sudmalas bija wifam apgabalam un pat nabaga rokpehneem par laimi un pehnas awotu. Zerehm, ka zaur pamatigu ismekleschanu warbuht isdofees, kad ari tilai ar laiku, usdabuht ihsto wainigo, kas tagad ne ween kahdam weenam, bet labi daudseem wifā aplahrtne padarijis leelu sčahdi un behdas.

Behnes-Zirolēs (Tufuma apr.) krahshanas un aisdofshanas lahdes statuti apstiprinati un darbi eesahkuschees. Par preekschneeku eezelts dakteris Hanke — Zirolē.

Ihles meščōs, Tufuma aprinki, kā Wahzu awisēs lasams, willi eeraduschees.

No Gleijas. Kad wezais, firmais walsts-grahfs Behteris von Medem 1877. g. bij miris, muischa nahza wina otra dehla, grahfa Teodora, pagaidu waldischanā. Behrn gad Februara mehnesi ari sčhis nomira, un kad pagahjuschā rudeni ihstais muischas waldineeks, kaza deenesā buhdams, bes mantineekem ari nomira, tad krita muischa grahfa Teodora weenigam dehlam Paulam von Medem, kas Tehrpata teefas sinatnibas studeereja. Gleijas grahsu zilts jau no wezu wezeem laikeem bijufi un paliks Gleijneekem mihlā un labā peeminā. Tee naw bijuschij kungi, bet tehwi un ustizami wadoni sawa pagasta laudihm. Neweenam, kas apaksch wineem dshwojis, naw bijis eemesla par kahdu netaisnibu suhdsetees. Taisniba, lehnprahtiba, apscheloschanahs par zitu wahjibahm ir bijufi arweenu wina dshwes karoga wirsrahfts. 4. Nowemberi jaunais waldineeks un kungs; no wifseem pagasta fainneekem, rentineekem un muischas laudihm fahgaidihts, dewahs sčurp, usnemt sawu muischas waldibu. Preeksch tam bij taisiti daschās weetas goda wahrti, kas wakarā weenas ugunis laistijahs. Pee pirmajeem goda wahrteem, us Gleijas robeschahm, fainneeki jahschus fahgaidija sawu kungu, un kahds no fainneekem to ar runu apweizinaja. Wili pee maltites ar wifseem pagasta fainneekem, rentineekem un muischas laudihm jaunais grahs, wihna glahfi pazehlis un ar pagasta wezalo fahlandinajis, runaja us fahpuzėjuschem pagasta fainneekem, apsolidamees buht tāpat, kā wina preekschahjeji, taisns, lehnprahtigis un sčehlsirdigis. Winsch gribof puhletees, to paschu godu un flawu eemantot, ko wina tehwi tehwi no Gleijneekem dabujuschij. Runu beigdams issauzis: Es wehlos, ka muhsu pagasts usplauktu, ka muhsu starpā walditu meers, laba fatiziba un ustiziba. Es dseru sčho glahfi us kreetnibu un taisnibu! —

No Sodu-Sefawas raksta „Balt. Wehstnesim“: Wezais gods, pirms wehl nobeidsahs, muhs trescho reisi peemelleja ar uguns-grehku. Nakti us 31. Dezemberi, ap pulksten 11em, nodega Swirlaku-Lischu fainneekam rija, lihds ar lineem, daku nekultas labibas, linu maschinu un zitahm fainneezibas leetahm. Ehka nebijufi apdroshinata, tā ka sčahde jo leela, pahri par 1000 rubl.; jo kronis pehz jaunajeem kontrakteem nodeguschahm ehlahm wairs nedod buhwokofu. Uguns zehloni wehl nesinami. — Tai paschā nakti, pusstundu wehlah, nodega kaimiwa Andrejkas ehrbergitis. — Muhsu bankai ir ap 100 beedru. Buhtu wehlejams, ka banka par sawu darboschanos reisahm dotu sinas pa laifrahsteem.

Wiswiku pagasta, Gramsdas draudse, Wisputes aprinki, ustajija ne sen 5 masi pagasti kopā, proti Wiswiku, Disch-Dahma un Mas-Dahma, Schmaischi un Kauschi, ne tahlu no Wiswiku muischas, zela malā, staltu diwtahschigu pagasta skolas namu un eelika tani par skolotaju Kirsteinu, Irlawas skolotaju skolas mahzekli. — Par sčheem Lutera swehtkeem 2 zeem. muischneeki: Wiswiku majorata kungs, barons Arturs v. Korffs, un Disch-Dahmas un Mas-Dahmas dsimtskungs, barons Ed. v. Schrōders, katrs 100 rubtu ir dahwinajuschij preeksch jaunahm ehrgelchm, kas Wiswiku skolā leekamas.

No Gramsdas. Kad mans pirmais suhtijums, ko preeksch kahdahm nedelahm „Latw. Awisehm“ aistelleju, ir zela pasudis, tad rakstu nu pa otru reisu, kā mehš Gramsdā Lutera swehtkus efam nofwinejuschij. Laiks bij tai deenā jauks un fahulte laipnigi basnizas gahjejus apweiza. Lauschu tai deenā Deewa namā, kā jau par leeleem swehtkeem, bij dauds. Deewakalposchana tapa pilnigi un kofchi notureta. Gramsdas zeem. mahzitajis tureja stipru sprediki, un Gramsdas jauktais dsedateju koris, no Gramsdas ehrgelneeka wadihts, nodseedaja tschetrbalfigi patihkamu flawas dsesmu: „Das Kungs pasihst fawejus“ r. Leelu preeku Latweeschu draudsei wehl tas darija, ka tani deenā, kā weenas tizibas lozekli, muischneeki un Wahzeeschi ne-atschlihras nost no deewakalposchanas; bet bija gandrihs wisi Gramsdas kirspehles muischneeki ar sawahm familijahm atnahkuschij kopā ar Latweescheem us Latweeschu Deewa wahrdeem, basnizā weenā walodā Deewu flaweht par skaidrahs tizibas gaismu. Sčij buhschana skaidri leezina, ka Gramsdas draudse wehl pa wezam starp laudihm un kungeem, paldeews Deewam, meers un laba fatikshana fahshwe walda. Kaut „Lutera swehtki“ buhtu wifā Latwijā ihsteni fahhdshinaschanas, islihdshinaschanas un faderibas swehtki us muhschigeem laikeem! Kaut ta rihdischanas un fatrazinaschanas indewe, kas no rihteem pahy Daugawu un Leelupi pee mums us Kursemi ari usklichda, — weenreis apstahtos un rimtu, un tos rihditajus, nemeera zehlejus un kengatajus jaunš, labaks gars apehnotu, un tee sawus nelabus nemeera eerotshus pee malas liktu, un fahdais „meera engelis“ sawu selta meera karogu wifā mihlā Latwijā atkal uszeltu, ka atkal apaksch wina sposchahs un jaukshs plewinaschanahs semneeks un muischneeks, katrs sawā lahrtā un weetā — bet zits zitam laipni roku sneegdams — waretu us preekschu dotees un sawu maistiti meerā un faderibā ehst! — Preeksch „Lutera eestahdes“ ir Gramsdas Latweeschu draudse fahmetufi 140 rubtu un Wahzu draudse 70 rubtu, — tas buhtu kopā 210 rubtu sudr.

G. F. S.

Rihga. Wifā pehrnā gada laikā suhrmani tikuschij apstrahpeti 909 reisās. Tahdās reisās, kur pretojuschees polizejas nosajijumeem apstrahpeti: 5 ar aresti, 62 ar naudu un 38 ar brihdinajumu; tahdās reisās, kur rupji isturejuschees pret polizejas eerehdneem, apstrahpeti: 4 ar aresti un 2 ar naudu; tahdās reisās, kur wairak nehmušchi par braukshanu, apstrahpeti: 69 ar naudu un 41 ar brihdinajumu; tahdās reisās, kur rupji usweduschees pret braukuschem kungeem, apstrahpeti: 5 ar aresti, 1 ar naudu un 1 ar brihdinajumu; tahdās reisās, kur naw ispildijuschij polizejas nosajijumus, apstrahpeti: 5 ar aresti, 461 ar naudu un 192 ar brihdinajumu; peedserfchanahs dehl: 1 nodots kriminal-teefai, 7 apstrahpeti ar aresti, 1 ar naudu un 2 ar brihdinajumu; par neprahtigo braukshanu 2 apstrahpeti ar naudu. Bes tam apstrahpeti rospuskas brauzeji — pretfchanahs dehl pret polizejas nosajijumeem: 2 ar naudu un 1 ar brihdinajumu; rupjibas dehl pret polizejas eerehdni: 1 ar aresti; polizejas nosajijumu ne-ispildischanas dehl: 25 ar naudu un 4 ar brihdinajumu; neprahtigas braukshanas dehl: 1 ar aresti. Polizejas nosajijumu ne-ispildischanas dehl apstrahpehts ar naudu 1 kungu kuscheeris.

Bikerōs dsihwojoschais alus bods turetajis J. Dsilna 31. Dezemberi, pulksten 10ōs preeksch pusdeenas, us Bikeru zeta tika panahkts no 3 tehwineem, kas tam atnehma 49 rubl. naudas, un

tad ahtri aibrauza projam. Dsilna bij brauzis us Rihgu, cegahdaht wajjadfigos andeles papihrus.

Nakts-patwerfme pehdejās ned elās stipri ween esot apmekleta. Pehz labās teefas patwerfme ruhmes tikai preefch 52 zilwekeem, bet pehdejā laikā daschas nakts tur pahrgulejufchi 53 laudis. Ari feewetes nu beeschali tur fahkot mekheht patwehrumu; lihds fchim preefch winahm bijufchas tikai 4 weetas.

„Rig. Itgai“ sino no daschahm pusehm, ka Dornakalnā fwehtdeen, 8. Janwari, zihruki, mihlee pawafaras wehstneschi, dsir deti dseedam.

Telefona abonentu 1. Janwari 1884. g. Rihgā bij 257, pret 234 abonenteem 15. Nowemberi 1883. g.

Ligates papihra fabrikā nakti us 6. Janwari lupatu behnindō ap pulstien 11eem uguns izjehlfuses, kas ahtri ween aprijufi ihsteno fabrikas namu, tā ka papihra taisfichana nu pilnigi apstahjufees. Fabriku steigfchus ween atkal gribot uszelt. Dimi zilweki deemschehl, zaur paschu ne-usmanibu, aigahjufchi bojā. — Ligates papihra fabrika peeder „Rihgas alziju papihra fabrikas“ fabeedribai. — Sino, ka 9. Janwara rihā minetahs fabeedribas otra fabrika, proti Juglas papihra fabrika, ari nodegufi. Uguns ap pulstien 7eem izjehlfuses behnindō, kur usglabaja papihra atleekas u. z. tahdas leetas, un kur neweenam nebijis darifchanu. — Tahlak wehl buhtu peeminams, ka Ligatas fabrika bijufi apdrofchinata par 300 tuhft. rubl., un fahde fneedsotees us 150 tuhft. rubl., un Juglas fabrika bijufi apdrofchinata par 200 tuhft. rubl., kurai fahdes notizis lihds 140 tuhft. rubl.

No Rujenes „Balt. Wehstn.“ raksta, ka tur bijis nodomahts dibinaht Latweefchu beedribu, un pehrn pawafar' ari jau statutus eesuhfijufchi gubernatora fungam, ar luhgumu, laipni isgahdaht winu apstiprinafchanu. Bet 7. Dezeberī no Balmceeras brugu-teefas zaur meestina wezako dabujufchi sinojumu, ka statuti no eefschleetu ministera fga neteekot apstiprinati. — Atzeltee Nurmeeefchu pagasta amata wihri preefch fwehtleem dabujufchi aprinka-teefas spreedumu, pehz kura wini teekot apscheloti us kroneschanas manifesta pamata.

Wesenbergas tuwumā wefeli bari wilku pa nakthm redseti.

Igaunu Aleksandera skolai par labu no daschadeem isrihlojumeem, pehrnaja gadā eenahzīs wairak nekā 10 tuhft. rubl., un ar prozenteem kopā — lihds 14 tuhft. rublu.

Warschawas pilsehtā 292 ahrti, un zitur Polijā 428.

Masflawa. Generalgubernators gubernas muischneeku fapulzi 10. Janwari atklahja ar runu, kurā israhhdija us to, ka Masflawas muischneeki katru reisi bijufchi ustizigi tronim un tehwijai. Generalgubernators, atgahdinadams Keisara wahrdus kroneschanas fwehtfōs, esot pahreeginahs, ka muischneeziba ari us preefchu buhshot wisa laba pabalsts, tronim un tehwijai par labu. Pehz tam fastahdija adresi Keisaram, tani issazidami pilnigu ustizibu us Keisara Majesteti; fapulze stahwus to isklausfjahs, ar nerimstofchahm gawilehm to fweiznadama.

No Masflawas sino par schahdu schauschaligu fleplawibu un paschfleplawibu, kas pasrahdata no tirgotaja Bitschlowa ais ne-ustizibas pret feewu. Minetais Bitschlows dsihwoja feewas mahtes, tirgotaja Kotowa atraitnes, namā. Winsch bij eestahjees wehl glufchi jauninsch Kotowa deenesta, un israhhdijahs katrā finā par ustizamun un weiklu jaunekli. Kad preefch 7 gadeem wezais Kotowōs nomira, tad Bitschlows apprezeja wina meitu Margreetu, lo jau gadeem klufbā bij mihlejis, un wadija feewas tehwa weikalu tahlak. Pirmais laulibas gads pagahja laimigi, kamehr tahds muischneeks ar teem eepasnahs un palika, tā mehds faziht, par winu mahjas draugu. Laipniba, lo jaunā feewa fchim parahdija, modinaja pee Bitschlowa ne-ustizibu, kas ar katru deenu tapa leelaka, kamehr pag. gada 3. Dezeberī palika par breefmigu noseedsibu. Minetā wakarā Bitschlows ap pulstien 11eem pahrnahja mahjā un dsehtra pee feewas mahtes tehju, kur ari drihs eenahza wina feewa. Wehlah abi nogahja us gulamo kambari. Kas tur starp abeem notizis, naw finams, bet feewas mahte us reis dsirdeja wairak schahweenu no turenēs atskanam un feidsahs lihds ar fulaineem us nelaimēs un breefmu weetu, kur atrada Bitschlowa ar fadragateem denineem un isschautu rewolweri rokā us grihdas gulam un wina feewu us dihwana, ari ar fashauteem denineem. Abi wairs nebij glahbjami. Nelaimigais wihrs bij 36 gadus wezs un wina feewa 26 gadus.

Petrowa, Samaras gubernā. Metu wezumu tur fasnēegufi semneeze Afsejewa, Iwanowkas fahdschā. Wina jau 131 gadu weza, un pee tam wehl loti spirgta un wefeliga, strahdadama wis-

smallakos rokas darbus. Atmina tai loti laba, un sobi wehl wisi. Brihnums ari tas, ka Afsejewa stipri dsehrufti, un tikai dimi gadus atpakal to atmetufi. Wina dsemdejufi 20 behrnus, no kureem 2 dehli, 70 un 80 gadu wezumā, wehl dsihwi.

No ahrfsemehm.

Sweedrija. Sweedru fa-eima atklahta no fehnina ar trona runu. Trona runā fazihts, ka no waldbibas puses fa-eimai tikshot eefneegti tik wiswajjadfigakee preefchlikumi, tamdeht ka fa-eima pagahjufchā gadā atraidijufi nodofchanu reformu un kara spehla pahrgrosfichanu. Schee pehdejee preefchlikumi netiks atjaunoti.

Wahzija. Bruhschu deputatu namam kahdu laiku atpakal no katofu partijas deputata Reichenspergera un ziteem bij eefneegts preefchlikums, lai atjaunotu Bruhsijas walfis pamata likumu artikulus 15, 16 un 18, kas apgalwoja wisahm kristigahm basnizahm Bruhsijā agrako tizibas brihwibu un paschwaldibu, bet kas 1875. gadā, kulturās kara laikā, tika atzelti, lai laizigai waldbai buhtu eespehjams apspeesti katofu basnizas wezahs brihwibas. Preefchlikuma apspreefchana reis jau bij nosazita, bet tika atlikta, tamdeht ka Bruhschu waldbiba zaur Limburgas biskapa apschelofchanu parahdija pret katofu basnizu meera prahtu. Bet kad laizinsch bij pagahjis, bes ka buhtu preefch katofu basnizas no jaunā kas darhts, daudsi pastahweja us Reichenspergera preefchlikuma apspreefchanu, lai waretu redseht, ka waldbiba isturahs basnizas jautajumā. Schi apspreefchana notifufi, un isnahkums bijis, ka Reichenspergera preefchlikums no deputatu nama tizis atraidihts. Is runahm ihpaschi waldbibas isskaidrojums eewehrojams, ka Helnes un Posenes atzeltee erzibsklapi no waldbibas nekad netikshot apscheloti, t. i. atkal eezelti fawōs amatōs. Tā tad no tam redsams, ka pilniga weenoschanahs starp laizigo waldbibu un pahwestu wehl naw panahka. Bet kad nu farunas par meera lihgumu wehl teek turpinatas, tad gan fchim brihscham newar skaidri finahk, ka tahs leetas galu galā isschirfees.

Wasankis Pjontkowskis, kas kahdu laiku atpakal Pelpinā usdewahs, ka esot atnahzīs nolaut Bismarku, tagad tizis teefahs zaur Danzigas teefu. Drihs israhhdijahs, ka winsch bija melojis, un zaur fawu usdoschanos gribejis tik panahkt, ka wina us waldbibas reklinumu nowestu us Berlini, jo winam pascham preefch tahda zela bij peetruhzis naudas. Par scho krahpschana mehginajumu, tā ari par to, ka fauzahs pehz swescha wahrda, un par aplahetwasafchanos winsch nu tika nodots teefai, kura winam tagad nospreedufi 8 mehneschus zectuma un 5 nedelas aresta. Pehz strahpes ispildifchanas Pjontkowskis tiks israidihts is Wahzijas robeschahm.

Ahrstu komifija, kas sem daktera Rocha wadifchanas no Wahzu waldbibas pagahjufchā gadā tika aissuhfita us Egipti, ismekleht koleera fehrgu, kad ta fehrga Egiptē bij beigufees, dewahs us Indiju, kur ir Afijas koleera ihstais pereklis. Is kahda fludinajuma Wahzu waldbibas awise redsams, ka minetā komifija tagad atrodahs Kalkutā, kur koleera fehrga gandrihs nekad ne-issihst, un kur tamdeht fchihš fehrgas pehtifchana pastahwigi war tikt turpinata.

Austrija. Bar deenesta meitu fleplawu Hugo Schenku wehl nahk schahdas finas: Schenk's naw nelahds prahs wihrelis, bet aprinka teefas presidenta dehls, kas isgahjis zauri gimnasfjai un mahzijeēs wehl daschas zitas leetas, bet wehlah palizis par palaidonu. Sawas fleplawibas winsch isdarizis pehdejā gada laikā. Sawas tā fauktahs bruhtes winsch meklejis zaur fludinajumeem awises. Tā ka prezibu peedahwaschana zaur awifchu fludinajumeem Wihnē loti aprasta leeta, tad us Schenka fludinajumeem arweenu peeteikufchahs daudsi feewefchu, un Schenk's ismeklejeēs tahs, pee kuzahm zerejis atrast leelaku naudas summu. Ar tahdahm winsch tad tuwaki eepasfnees, un wehlah tahs usazinajis us garaku isbraukumu waj zelofchanu, pee kam fawai bruhstei dewis padomu, lai ne-attahj fawus naudas papihrus mahjās, jo tur tos waretu issagt. Zela Schenk's tad nowedis fawu bruhsti kahdā eepreefch isredsetā weentuligā weetā, kur to nolawis un aplaupijis.

Belgija. Antwerpenes pilsehtā 1885. gadā isrihkos juhras andeles, koloniju un ruhpnēezibas pasfaules issahdi. Preefch issahdes semes-gabals jau eerahdihts.

Anglija. Pehz leelahs Jaun-Gwinejas salas Australijā jau daschi fen tihloja, p. peem. Frantschi, Seemel-Amerikaneefchi un Australijas Angli. Pehdejee pagahjufchā gadā nospreeda, ka grib eenemt Jaun-Gwineju un to peeweenot Australijas Anglu walfsihm. Bet Anglu waldbiba, sem kuzas stahw Australijas Anglu walfsihs, to ne-attahwa. Tagad nu sino, ka Ciropas Anglija pati taisoteēs nemt

Jaun-Gwinejas salu taisni savā patvērumā, bet ka sala pēveeno-
tos pēe Australijas valstīm. Šai leetā Anglu valdība atra-
dusi palihdību pēe Kreemu zētotaja Mikluka-Maklaja. Šis daud-
gadus zētojis pa Jaun-Gwineju un usturejēes tur dabas un eedfihwo-
taju ispehtifšanas labad. Wīnsch pratis eedraudsetees ar Jaun-
Gwinejas eedfimtahm Papuašu tautahm, pēe kurahm winam esot
tahds fwarš kēhninam. Tagad wīnsch nu, redsedams, ka Jaun-
Gwinejas patstahwiba ilgi naw usturama, pēerunajis Papuašu tau-
tas, lai padodahs Anglijas wīrswaldibai, ar to nolihgumu, ka Pa-
puasu paschwaldibas un tautiskās teesibas netiktu aīslahrtas. Anglu
waldiba to pēenehmufi.

Romfordā, weenā no Londones preekfchpilsehtahm,
polizeja apzētinajusi kahdu Seemel-Amerikas Jhru, kas sauzahs
Franks Marfi un esot no Amerikas Jhru dumpineeku wadona
Odonowana Rosa atfuhthēes us Angliju, lai isrihko dinamita usbru-
zēenus. Apzētinatam esot daschi lihdsinataji, kureem polizeja ari
jau us pēhdahm. Polizeja domajot, ka winai isdeweēs atflahst leelu
dinamita faswehreschanos.

Wēhles prowīnzes seemeēds laiks pagahjuschās nedelās bi-
jis til filts, ka daschas pukes, pat roses jau sahkluschas seedeht. Ari
auglu loki daudf weētās seedot.

Franzija. Sina, ka Parise tagad esot lihds 300 tuhst. strahd-
neeku, kam truhstot darba waj pawisam, waj pēeteekofchā mehrā,
par lo isg. nummurā sīnojahm, ka tas tizis isfajihst kahdā turenēs
strahdneeku sapulzē, tagad teel apgahsta no eekschleetu ministēra Wal-
del-Ruso un daudf awisēhm. Israhdahs, ka Parises strahdneekem
schim brihscham wehl labaka pēna nekā zītōs gadōs. Minetā musi-
naschana naw zēhlfēes is pēnas truhlkuma, bet teelot isrihkota ar
politiskū nomehrēi. Par scho leetu runahs ari deputatu namā, kuram
no strahdneeku pufes daschi luhgumi eesneegti.

Parise fuhthēeziba eeradufēes is Koreas. Korea teel
eeraudfita til pat par Rihnas, kē par Japanas pawalsti, bet wina gan-
drihs pilnigi patstahwiga. Lihds schim Korea bij zēeti noslēhgufēes
pret ahrsemneekem, kas netika semē eelāisti, lai ne-eewestu jaunu garu.
Zaur tahdu politiku Koreas attihstiba tikusi aptureta. Bet jaunatā
laikā Koreas waldiba, redsedama, ka swēschineeki teel eelāisti Rihnā
un wehl wairak Japana, un ka no teem semei zēlahs daschadi labumi,
sahklusī pahrgrosiht fawu politiku. Wina noslēhgufi tirdsneezibas li-
hgumus ar Seemel-Amerikas brihwalsti un Bahjiu, zaur kureem
scho semju tirgotajēem tizis atwehlehts daschās Koreas weētās tirgo-
tees. Tagad nu domā, ka Korea tahdu lihgumu grib noslēhgt ari ar
Franziju.

Frantschu awises pa leela kai dakai parahda stipras duf-
mas par ministerijas pahrgrosichanu Spahnijā. Republikaneeschu
awises fawās dufmās apgalwo, ka nu kēhninsch Alfons ilgi wairs
nepalifschot us fawa trona, bet drihs tilfchot gahst zaur dumpi.

Ferri ministerija leel Bersatā sagatawot kortelus preekfch
senatā un deputatu nama sapulzēhm. Tas noteel preekfch kongresa
fehdeschanahm, ja senats un deputatu nams pēekristu ministerijas
preekfchlikumam, pahrluhkot un pahrgrosiht walsts pamata likumus.
Kongressis (senatoru un deputatu sapulze), kas nospreekch tahdus pah-
grosijumus, pēhz pastahwofcheem walsts pamata likumeem noturamē
ne wis Parise, bet Bersatā. Bet minetee waldibas sagatawofchanas
foli modinajuschī domas, ka ministerija sagatawojot wifas waldibas
pahrzelschannu is Parises us Bersatu, un ka tas noteelot aīf bailehm
no strahdneeku dumpja Parise. Tomehr tahdas domas ir weltigas,
jo nekahds strahdneeku dumpis Parise naw gaidams.

No Tunises sino, ka tur is Sudanas no melu praweefcha
jeb „mahdi“ wehstneeki atnahluschī, kas flubinot turenēs Arabeeschu
zilts, lai padodahs jaunajam praweetim un atfihst to par Muhame-
daneeschu galwu.

Spahnija. Spahneeschu fuhthēes Parise isflaidrojis ministēru
preekfchneekam Ferri, ka Parises grahfa laipnā usnemschana Madridē,
kas tur schini laikā zēemojahs, ne-esot eeraugama par eenaīda fihmi
pret Frantschu waldibu, bet isflaidrojotees til zaur Parises grahfa
radneezibas faitehm ar kēhninu Alfonsu.

Turzija. Greeku basnizas patriarkē (augstākais mahzitajē) Jo-
akims, eesneedfīs Turku waldibai fawu atluhgufchannos no amata, tam-
deht ka wina leegufēes apstiprinahst waj turpmā ustureht Greeku bas-
nizas teesibas Turzija. Diwi reifas Sultans atraidija luhgumu un
mehginaja pēerunahst Joakimu, lai paliktu amatā. Bet tā ka wal-
diba pēe tam palika, ne-ustureht Greeku basnizas teesibas, tad Joa-
kims eesneedfa fawu atluhgufchannos trescho reifi, un nu ta tikusi pēe-

nemta. Tagad nu Sultanam, kam eezelfchana pēekriht, jaunē par-
triarkē ja-eezel, un tas nebuhs wis bes fawēem gruhumeem. Domā,
ka scho leetu newarchē isfchirt bes leelwalstju eejaulfchannahs.

Egipte. Anglu generalis Gordons no Anglu waldibas nosuh-
tihts us Deenwidus-Egipti, lai ismeklē, kē ihsti stahw ar melu pra-
weefcha dumpi, un kahdus folus Anglu waldibai deretu spert wina
deht. Baldiba grib isstahht, waj breesmas pateesi til leelas, un
waj newaretu apmeerinahst Deenwidus-Egiptes dumpineekus bes Anglu
kara spēhla palihdības. It ihpaschi Gordons grib pahrlēezinatees,
waj Giropeeschi, kas dshwo Kartumā, war is schihē pilsehtas drofchi
atgreesēes us Apafsch-Egipti. Ja minetee Giropeeschi pateesi buhtu
baileē, tad Anglu waldibai gan wajjadsetu spert kahdus folus preekfch
winu glahbschannas.

Is Kairas sino, ka telegrafa faite ar Berberi un Kartumu
esot pahrrauta.

Kairas tirgotaju preekfchneeziba eesneegufi Egiptes
Kediwam un leelwalstju konsuleem luhgumus, lai Egiptes waldiba
ne-atsfauktu fawus kara pulkus is Deenwidus-Egiptes jeb tā fauktahs
Sudanas, bet mehginatu to aīstahweht pret melu praweeti un ne-
meerneekem.

Seemel-Amerika. San-Franzisko pilsehtā, Kalifornijā, kahds
bagatu wihru puljinsch nospreedis, isrihkot schai pilsehtā wispahrigu
pasaules isstahdi 1887. gadā. Preekfch isstahdes isdoschannu apdro-
schinaschannas tuhlt tika parafsihts 1 milj. dolaru. Luhgumi deht
isstahdes atwehlechannas tiks eesneegti pēenahkofchās weētās.

Iwaifonis „Siti of Kolumbus“ pēe Masatschusezas kra-
steem usfrehjis us seklumu un tizis fadausihst, pēe kam 104 zilweki,
tai pulkā 70 pasascheeru, pasaudeja dshwibu. 22 zilweki isglahbhās.

Wisjaunafahs sinas.

Pēhterburgā, 13. Janwari. Walsts sekretēeris Giers wakar
pahrbrauja no ahrsemēhm.

Pēhterburgā, 12. Janwari. Wakar schē atbrauja jaunais
Italijas fuhthēis Greppi. — Grahfa Boris-Melikowa wēseliba labo-
jahs. — Is Waku telegrafeerē, ka Pēseeschi atfihst un islihdinaju-
schī Merwes Turkmēnu barus, kas tairjahs usbrukt Meschedei.

Tiflise, 12. Janwari. Is Wanes (Turku Armenija) sino, ka
turenēs Anglu konsuls pēe maltites, kas Armenu arkibifkapam par
godu bija isrihkota, isteizis, Armeni warot zereht, ka Berlines lihgunā
noteiktahs reformas drihsunā tiks isdaritas; Anglija us tam wāstah-
wot. Arkibifkaps pateikdameēs atbildeja, ka Armeni nekad neschau-
bijuschēes par Anglijas lihdsfuhthibu, un isfauza wēselibas Anglu kēh-
ninenei, Gladstonam un Duferinam.

Berlinē, 25. (13.) Janwari. Keifars Wilhelms, kas bij fa-
aufstēēes, jau sahst atwēfeloteēs.

Wihnē, 25. (13.) Janwari. Floridsdorfā wakar riht' polizejas
pristawē Blōchs, no fawa dshwolkta us polizejas waldi eijot, tika no
kahda, kē likahs, pēe strahdneeku lahrtas pēederoscha wihra noschauts.
Laudis fahēra fleplawu un nowēda polizejas waldē. Pēe fleplawas,
kas leedsahs par fēwi lo isteikt, atrada dinamita bumbu, rewolwēri
un fagistetu dunzi.

Londonē, 28. (16.) Janwari. No wifahm pufēhm Anglijā
nahst sinas par nelaimēhm, kas notikuschas zaur breesmigo weefuli,
kas tur schinis deenās plosijēes. Daudf lugu aīsgahjuschi bojā.

Londonē, 26. (14.) Janwari. Wakar wakarā diwi sehgelu
kugi kanahla fadubrahē kopā, zaur kam weenē no teem nogrima ar
kahdeem 30 zilwekem.

Londonē, 25. (13.) Janwari. Is Hongongas schodeen sino:
Gainowā un Gainanā ir leela ruhgfchana; pēesiti plakati musina eedfih-
wotajus pret ahrsemneekem. Kahds ahrsemneeks isfpruka fadufmōto
lauschu rofahm, til-ko glahbdameēs Anglu konsula namā.

Londonē, 24. (12.) Janwari. Awises stahsta, ka waldiba likuf
farihkot luguš un 10 tuhst. saldatu, lo fuhthēes us Egipti, ja buhtu
wajjadfīgē.

Parise, 25. (13.) Janwari. Kē is sinahm, kas beid samās deenās
dabutas, redsams, tad ar kara darbeem Tonkinā atkal apstahjuschēes
us nesinamu laiku; esot ihpaschi schēfchēchi Frantscheem eeradufchēes
zēlā, kas winaus aīstur, ka newar eet tahlak us Watninu. Pariseeki
deewōsgan istrauzeti par schahdu wehsti, jo wini zereja un gaidija is
deenās, ka Watnina drihs ween tiks eekemta no Frantschu fareiweem.
Domā, ka Frantschu kara spēhls pēe tam wainigē; tas laikam ne-esot
wis tā eerihlots, kē wajjadsetu.

Konstantinopolē, 23. (11.) Janwari. Kaladschikā, Kostambulas
prowīnzē, diwi nedelās lahgeem manama semēs trihzeschana. Daschi
luhgufchannas nami eegahsufchēes, bet zilweku dshwibas naw gahju-
schās bojā.

Kairā, 25. (13.) Janwari. Kediws eezehlis Gordonu par Su-
danas generalgubernatoru un wīnam dewis wajjadfīgahs pilnwaras.

Tija.

(No Mas-Sihla.)
(Turpinajums.)

"Al, muhsu Juri Tu — gri—bi —" winaš aisaemdamees runaja. "Nē, — pee ta Lewi gan nedofchu, un tas ari ir par wehlu!"

"Naw par wehlu, — es walar wehl winam swehreju ustizibu, fo ari gribu tureht!" Tija fajija nofardama.

"Un tomehr par wehlu; schodeen Gihrtis nahs pehz Lewim prezeht, un es winam Lewi apfoliju. Tapehz uspuzeees, la bruhtei peeflahjahs, un ne-efi til skahba."

"Es Gihrtu negribu, lai winaš nesin zil pehz manim prezehtu!"

"Gij un dari, fo Lewi faku, un neleez man waru pee tam bruhteh!" winaš dufmigi tai usfauza.

Egleens bij goda wihrs un wifu pareisi darija, un ari pagehreja, lai wisi wina laudis klaufa us mata. Bet weena waina bij pee wina; winaš bij loti stuhrgalwigs; winaš zita padomu mas zeenija un palaidahs us fawu gudribu, la buks us rageem. Kas winam leedjahs klaufiht un pretajahs, fo winaš drihs pahrmahzija ar fawu sipro roku. Tiju ween winaš gauschi mihloja, un ta daschu reis winam drihstjeja fo dšedri atbildeht; bet ir tad wina nebij isaugusi bes tehwa rihstes, un ta labi sinaja, kad tehws bahrgs un la klufai jabuht.

Ka Egleens bij fajijis, ta ari notifa; us pusdeenu atbrauja pilni rati no Preescheem Egleens. Gihrtis ari bij lihds, un wina wezaki un ziti radi. Gihrtam bij laba duhscha, un siteem ne masaka. Tija paglabajahs kambari un raudaja. Egleens isgahja weeseem pretim un prasija, fo mellejot, la jau toreis mehdsu prasiht.

"Awtinu mellejam, kas pasudusi," bij weefu atbilde.

"Tad mellejeet ween, ja domajeet, ka wina te kur eemufsi," Egleens fajija.

Nu awtinās mellejami gahja no weenas ehkas otra, ismelleja stakus, schluhnus, klehtis u. t. t., un arweenu brehza pehz aitas. Awtinā nekur pretim ne-atbrehza. Weidsot gahja istaba, un tur melleja pagultes un suhrs. Istaba bij aplahs galds un peekauts ar leelahm blodahm, gaku, bees putru u. t. j. pr.; ari netruhla feera, sweesta un brandwina blaschu. Ta toreis usnehma un ta ehmojahs prezineeki. Drihsak nedrihstjeja neweens pee galda sehdeht, lihds bruhte — ta awtina — nebij atasta. Egleenu awtina bij kambari, un durwis no eelschypuses aisschautas. Neweens newareja kambari eetapt, un Tija nelaida neweenu eelscha. Gan awtinās mellejami luhdsu, gan daschadi jokojahs, bet tomehr Tija durwis ne-aidarija. Egleens griheja par meitu aif dufmahm waj plihst; bet fo dariht? Durwihm bij siips griheklis, fo newareja isgruht. Pee tam Tija bij durwis wehl ar kokeem atstutejusi. Tehws fauza, lai laisch eelscha! Bet Tija atbildeja: "Ja Juhs swehrat wisu preekscha, ka mani nespeediseet pee Gihrtu eet, tad laidischu eelscha! — Zitadi neweens eelscha netaps!"

Ko Tija fajija, tas ari notifa: neweens awtinu nedabuja. Egleens usajinaja prezineekus nahloscha swehdeena atbraukt; lihds tam winaš Tiju pahrmahzih, la buhs ar meeru. Prezineeki aibrauja, dufmodamees, la prezibas nebij isdewuschahs.

Tijai nu bij behdu deenas. Tehws wina freetni pahrmahzija, un folija wehl wairat pahrmahzih, ja wina otrreis ta daritu. Tija raudaja dauf, ehda mas un mas guleja; wina palika bahla azihm redsot un pawisam bes spehka. Wina pat buhtu nomitru, ja liktenis nebuhtu pahrgrosijees. — Bet eelam tahlat stahstu, newaru zeest, us Jums kahdu ihpachu wahrdu nerunajis, Juhs, tehwi un mahtes, lam meitinas aug ta roses un dehli la sakolshni ofoli. Ja Jums tahds liktenis ar behrneem, la Egleenam bij ar Tiju, tad klafat manu balfi un nedarat behrnus nelaimigus. Laischat wineem pee teem eet un tahs apneemtees, fo firds isredsejusi, un neleedseet fawu swehtibu, gruhti pee tam apgrehtodamees. Jums buhs sinah, ka tehwa swehtiba usbuhwe behrneem nanus, bet mahtes lahsti noplehsch tos lihds pamateem. Laimigs tas tehws un mahte, kas fawu behrnu laimi ir eegrosijis!

Bet greefimees atkal pee fawa stahsta! Tijai nedela aigahja weenas behdas un raudas, un meh wina redsam bahlu un behdigu mineta rihta, kur wina agri isgahja gowis flaukt. Ta deena bij swehtdeena, un atkal atbrauks Preece ar fawu dehlu Gihrtu us prezibahm.

Bij jauks rihts. Debefs laistijahs weenas smeldses; putnini fahla fawas rihta dseefmas skandinahst un gailis us schoga usdseedaja fawu: "Kiterigu!" Tijai schis klufais un jaukais rihts nedarija nekahdu preeku. Wina flaukturwi turedama un pee gows notupusees raudaja loti. Wina fajija: "Al, mihla mah!, laut Tu sinatu, la Taws behns zeesh, kas Lewi nelad naw redsejis! Tehwa firds naw mihlsta. Winaš nefaprot behrna fahpes un neredf fawa behrna postu! Winam peenahlahs fawu behrnu glahbt un aissfargah no nelaimes, bet, — lai Deews peedod wina maldishanos! — Al, mihla mah!, laut Tu buhtu te, tad ta nenotiltu!" — Ta un wehl daschadi wina behdajahs loti.

Basis eerehjahs it shwi un istraujeja Tiju no behdigahm domahm. Tija pazehlfuees flatiyahs us to pusi, kur sunis rehja. Wina redseja garu, flaihu wihru pah schogu pahrehzam un winai ahtri tuwojamees. Wina griheja muht, bet flaitais jaunellis bij wina nolehriis un zeeti fagrahbis; la paizu winaš Tiju iszehla us augschu, un til pat ahtri pasuda, la eeradahs. Tija til dabuja eeblautees, un tad pagihba wina sipras rokās. Kad atmodahs, tad wina bij gara jauneka preekscha us brascha, bruhtna ehsefa, kas aulekscheem us preekschu

dewahs un ziti jahtneeki pakal. Tija raudaja, fleepsa, luhdsahs, lai laisch wakā, bet jahješ nefo nefajija, un arweenu uszirta sirgam, lai ahtraki skreen.

Saule bij jau gabalinā, kad jahjeji eejahja kahda meshinā. Sirgi bij weenas putās, ta ka jahjeem kahjās sweedri tezeja. Nu jahja lehni, un Tija raudaja, luhgdamahs, lai laisch wakā. Bet jahješ teiza: "Zauru nafti esmu jahjis Lewis dehl un ne azi gulejis, un tad lai wehl wakā laischu!"

"Nu, kur Tu mani likst? Es jau Lewi negribu!" Tija fajija dšedri. "Tu jau to fini no ta laika, kad Tu pehz manim prezeji. — Mans tehws jau Lew ari teiza, ka winaš mani nedod til tablu! — Jeb Tu laikam tamdehl gribi pe manim atreebtees? — Nu, tad newelz mani few lihds, — nogalini mani tepat! Tad Tu mani istraust no posta, kas man schodeen buhtu mahja usnahjis!"

"Tad jau esmu labumu wehl darijis, Lewi isglahbdams no nelaimes, un zaur tam jau esmu pelnisees patezibu," jahješ fajija.

"Zilweku saglim muhscham negribu buht pateziga, kad ari jamirsi."

"Gan Tu labosees, kad buhfi manā mahja, un buhfi pilnā meera."

"Laid mani wakā! — Es blaufchu pehz palihga!"

"Blauj zil gribi, — meshs dširsch, meshs atbild."

Tija gan zihnijahs tapt wakā, bet newareja. Wina blahwa, fleepsa, bet tomehr tas neko nelihdseja. Weidsot wina pahrdomaja fawu likteni un aplufu, til lehni ween raudadama. Jahjeji kahda lihuma apstajahs; sirgus wina palaida fahle ganitees un paschi nofehdašs pee semes. Ziti dšehra, uskoda sweestu un feeru; ziti tehrseja, ziti pihpoja un ziti atkal guleja. Tija gaidija isdewigu laiku ismuht, bet ari tas neradahs, fo garais jaunellis tureja wina zeeti, un kad winaš kur fahnis aigahja, tad atkal zits apfargaja wina. Kad kahdu pusstundu bija atpuhtuschees, tad wisi fehdašs sirgeem mugurā un aulekschoja us preekschu. Ta gahja gandrihs lihds pusdeenai, kad jahjeji eefrehja kahdas mahjas. Tilkhds wisi bija fehst-widū, tuhli wahrti tita aifzelti. Tiju eeweda klehti un aisslehds. Kas tahlat notifa, fo dširdešim pehzak. Bet nu klaušimees, kas tee bija, kas Tiju nosaga, un la wina sinaja Tiju atrast!

Kas redseja wakareja jahtneekus isjahjam is Lihnu Upmalu mahjahm, tas ari sin, ka tee ir, kas Tiju nosaga. Upmalu fainneeka dehls, Kahrlis, Tiju bija eeflatijis pilsehtas tirgu un tuhli pehz winaš prezeja. Bet winaš tapa no Egleneeka un no Tijas atraidihts, tamdehl ka bij loti tahli weenas mahjas no otrahm. Kahrlis, par to fadusmojees, apnehmahs Tiju nosagt, kas winam ari isdewahs. Toreis ari tas nebija nekahds brijnum, fo feewischu tad bij mas, un ta tad dauf tapa sagtas. Kad dabuja tahli aifweht, tad tehws un mahte nesinaja, kur meitina palikusi, — waj kritusi bruhtgana nagds, jeb nikna swehra rihle. Kad sinaja, kur un kas meitu aifwedis, tad dšinahs weedeem pakal un ar waru raudsija laupijumu atremt. Reti notikahs, kad pakaldineji panahja wehl us zela jeb pee mahjahm; tad wedeju un panahfsneku starpa notitahs leeli zihnini. Brihscheem wahrtus aishela, lai kehrejem ir gruhta sehda tapshana, un aifwesto "awtinu" kur paglabaja: waj klehti, waj kambari, waj zitur kur. Brihscheem istihga ar labu; meita bija ar meeru, palikt pee wihra, un tad dšehra preezigas lahjas. No ta laika ir zehlfuchahs wehl muhsu fahsu eerahschas, kas nu pamastinahm isnihst. Bet wedeji un panahfsneeki wehl ir godā, kaut gan zitas eemiguschas — laikam us muhschibu. Labi buhtu, kad schihš tehwu tehwu eerahschas kaut ta taptu usglabatas. — Bet nu efam atkal noklihduschu no muhsu stahsta. Gessim gara Egleens un luhkosim, kas tur nu notizis.

Tijai lihdsseja gowis flaukt otra meita. Ta redseja, ka Tiju nosaga, un tuhli kleezdama un elsdama eefrehja istaba un istraujeja wifus no meega. Deenestneeze reisahm isflaidroja nelaimi un raudaja pehz Tijas. Ahtri Egleens wisi bija kahjas, un ari zeminu wihri tapa faluhgti, un wisi fehdašs sirgeem mugurā un dšinahs sagleem pakal. Bet tomehr, lihds fapulsejahs kopā, bija aigahjis labš laizinsch. Tad wehl eefahkumā nesinaja, us kuru pusi Tija aifwesta, un lihds pehdas meshā usgahja, aigahja atkal labš brijdis. Ari Preece tapa usajinahs, Tijai pakal dšihtees un beedrotees pee schi panahfsneeku pulka. Bet ne winaš nahja, ne ari suhtija Gihrtu; til zitus pulschus ween raidija. Par to Egleens loti noskuma; jo nu winaš sinaja, kahda mihlestiba ir Gihrtam, Preeces dehlam, pee wina meitas.

Pakaldineji brangi pehdas lipeja, un teescham pehz pusdeenā peejahja pee Upmalu sehčas. Wifis bija klufu, un nelahds zilweku pulks neradahs, la bija bijis preeksch pahri stundahm). Upmalis pee wahrteem mihligi runaja ar Tijas mellelajeem un teiza, ka tahdu nelabu darbu lai no wina mahjahm nedoma. Ari Kahrlis peenahja klah, bet fajija, ka Tiju ne-efot aifweduschu, un ka Eglu mahjas un Pihlu pagastu nemas nesinot. Bet Juris Krubms azumirkli bij no sirga semē un pahr sehdu pahri; winaš nograhba Kahrlim pee fruchtihm un fauza: "Tu esi wina aifwedis! Es to redsu no Lawahm blehdigahm azihm, un tas gredsens ir leezineeks, kas us Lawa pirksta, fo Tu winai esi nolaupijis! Saki, kur wina ir, jeb es Lewi nolitshu wahrnahm par baribu!"

Nu iszehlahs starp Egleneekeem un Upmalneekeem nikns zihninsch, la Turku kara. Juris stahs la trahs, un neweens winam nejaudaja preti stahtees. Kam winaš weenu dewa, tas otru negriheja. Kahrlis un dauf zitus winaš ahtri pahrspehja, un bija pasudis. Ziti

*) Tas zilweku pulks bija kur paslehpess, un dumpi bija klah.

wehl zihnijahs, lihds beidsot Uymalneeki pawisam bija uswareti. Juris atrada Tiju rahzenu pagrabā — tihri pušmirušku. Ak, zil wina bija preeziga, jusdamahs fawa mihlakā rokās. Juris atdewa meitu tehwa fargafchanā un patš wehl lihdsēja, kur waijadseja palihdsibās. Uymalneeki dabuja brangu pehreenu par fawu launu darbu un laikam otr'reis naw wairš sagušchi seewischtus.

Panahlfneeki preezigi dewahs atpakaļ, lai gan dascham daschš lozeklis toti fahpeja. Ari Jurim roka bij fadragata un diwi bumbas iszehlahs galwā; bet par wisu to winsch mas behdaja. Tija bij glahbta.

Kahdu gabalinu pajahjuschi, ari wini apstahjajs, atpuhtahs un wahtis fahēja. Par laimi schini kara nebija fritusi neweena zilweku dšihwiba nahwei par upuri. Tijas tehws, Arnolds, peegahja pee Jura, sneedsa tam roku un fazija: „Tew esmu wisleelako pateizibu parahdā par fawa behrna isglahbschanu no negehlu nageem.“ Ari wisfeem ziteem tehws pateizahs, bet neweens tā nepreezajahs kā Juris.

Lai gan zaur Jura duhschibu Tija bija isglahbta, tad tomehr Egleens leedsa fawu swehrtibu. Winsch gan wairš nespeeda Tiju pee Preeedes dehla, bet ja Gihrts buhtu atkal bijis nehmejs un Tija gahjeja, tad winsch buhtu bijis pilnā meerā. Gihrts wairš pehz Tijas neprezeja, un tā meitenei radahs atkal preeka deenas. Juri Egleens nemahneja; bet til kalpu kahrtu winsch newareja eeredehst. Winsch ar fawu faimneeku kahrtu domaja nesin kas esots un nizinaja godajamo nabaga kalpinu. Winsch newareja saprast, ka wisa zilweze ir weena meesa, it kā wisi lozekli ir weens zilweks. Kahjas newar buht galwa un galwa — kahjas; tāpat rumpis — rokās un rokās newar buht rumpis. Katram fawa goda weeta un weens bes otra newar buht. Kahjahm wajaga galwas un galwai wajaga kahju, rumpja, roku u. t. t., un wisi ir weens. Kad weenā weeta fahp, tad fahp wisur, — wisi lozekli zeesch lihds. Tāpat ir ar wisu zilwezi. Wisi newar buht lungi un lungi atkal newar buht wisi. Saimneeks newar buht bes kalpina, un kalps bes faimneeka, bes lunga un maies deweja u. t. j. pr. Tā tad katrs pehz fawas kahrtas ir godajams un naw nizinajams, un neweens preeksch Deewa naw augstaks tā otrs. Bet tee, kas leelahs buht augsti, ir semi, un kas pasemojahs, ir tee augstee.

Eglenš gahja atkal tāpat, kā papreekschu. Katrs darija fawu darbu un netrauzeja otru. Juris ar Tiju nnap dabuja fatiktees, jo Egleens Tijai bija zeeti aifleedsis ar Juri runahst; — winsch to stipri apwakteja. Tā aigahja wafara, rudens, seema un pawafaris, un seena laikš bija atkal klahst. Tija nu bija 19 gadus weza.

Uymalis zaur sagfchanu newareja Tiju dabuht, un tapehz winsch isdomaja zitu palihgu. Winsch pilsehtā bija pasihstams un isdabuja, ka Egleens nemas naw til bagats, tā laudis wina daudfina. Egleenam bija pee kahda Schihda parahds no 300 rubl. leels. Loreis tas bija leels parahds. Scho parahda papihri Kahrlis nowirka, Schihdam dauds wairak dodams, nelā papihrim bij wehrtiba. Ar to winsch nu gribeja pee Egleena atreebtees, jeb Tiju dabuht par seemu; — wairak wina asinis karsēja us atreebschanos, jo winsch sinaja, ka Egleenam 300 rubl. naw, un tā Egleens bij wina nagds. Egleens nesinaja, kahdi padebeschi fawellahs pahz wina galwu. Winsch dšihwoja meeta un Tiju neislaida is azihm. Tijas dšimuma deena bija aigahjus, un bes nehahdam ruhpehm, tā pehmā gadā. Seenu jau Egleens beidsa wahst un preezajahs par braschu plauju.

Bija swehrtdeena, kad Egleens eejahja kahds sweschš wihrs un ar Egleenu dahrsā ilgi runaja. Ko sweschšais no Egleena gribeja, to neweens newareja usmineht. Sweschšais aigahja un Egleens wehl stahweja pee wahzteem, ilgi sweschšineklam nosflatidamees pafak. Wehs sweschšineeka darischanas pee Egleena lehti waram usmineht: tas bija Uymaku Kahrlia tehws, un winsch atjahja Egleenam runahst Tiju preeksch fawa dehla. Egleens eefahkumā wina bahrgi aprahja un daschus draudus fazija, bet pehzak winaam tomehr bija jabuht lehnām, jo wina liktenis stahweja Uymaka dehla rokās. Zihnischanahs bija ilga, un galā tomehr Egleens apsolija fawu Tiju Uymalim, kaut gan ne ar labu prahtu. Zita swehrtdeena bija norunata preeksch prezibu dserfchanas. Egleens gan bija gribejis prezibas pa-ildsinahst, bet Kahrlia tehws us tam ne-eeegahja; winsch draudeja Egleenu apfuhdschst pee teefas un padarist wina nabagu. To faunu Egleens negribeja, un tā tad Tijai bija jabuht tam upurim, kas tehwa nabadsibu upeds.

Zauru nedeku faimneeks, wisfeem par leelu brihnumu, bija toti klufs un behdigs; mas ween winsch ehda un guleja, un palika wahjisch azihm redsot. Tija gan to redseja, un winaai bija sčehl pahz tehwu, bet nedrihsseja prahst pehz nelaimes eemefla.

Sesideenas rihts bija klahst. Egleens us Tiju fazija: „Izjep schodeen rauschus, un es lihschu pulschseem nolaut aitu; ari fahseen seerus un lupini peenu.“

(Turpmat beigums.)

Mahzees dabu pasihst, mihleht un to pahrwaldiht, tad wina buhs Laws draugs un ne Laws eenaidneeks.

Daba muhtu mahmukite: Audis, pušsko, gehrbj un topi, Mihle, mahza, rahj un foda; Tapehz pee tahs peeglaudees, Wina pasihst, mihleht eemahzees.

Zilweks ir schihš pasaules funks un waldineeks. Wina labā wifas raditas leetas, wisa daba. Saule, mehnes, swaigsnes wina

deht spihd un spigulo. Binam palihds, kalpo pehrkons, sibins, uguns, uhdens, wehtra un auka. Rokš un sahle, lops un putns wina filda, gehrbj, ehkina un dširdina. Bismasakais kusionitis, smalkakais smilts graudinsch krasimalē un putekschu dukite, no gaisa schurp un turp nefata, zihnahs weens pahz otru, zilweka gribai paklausihst, zilweka labā kalpot. — Un ja ari daschi dabas spehki un radijumi zilwekam daschu reis kā eenaidneeki zela stahjajs, to pahrspehj, noposta un pat paschu nomaitā, tad winsch patš pa dalai pee tam wainigs, ka naw nopeetni eewehrojis un paturejis to winaam reisi no Deewa pefschkirtu waldibas waru, bet laikumā to pawirschus uslubkojis, til to isleetadams, kas tam nepezeeschami preeksch wina ustura bij waijadfigs: winsch no tahs atschlibrahš, un pat no tahs bihjajs un kā kahdu nepahrspehjamu pretineeku behdja, un par tahs wehrgu palikdams, preeksch tahs drebeja un to peeluhdja. To peerahda un apleezina stahsti un raksti pahz notikumeem pasaulē. — Senatnē, winds firmos laikos, atrodam til diwi tautas, Aihneeschus un Egipteeschus, kas dabai kahdu foli bij eedroschinajuschahs tuwotees. Bezee Greeki, tā gudrakā fenatnes tauta, gan wina apdsedaja, apbrihnoja, pat daitumā augstu pafahpeenu atfneedsa, bet ne-eespehja to pilnigi pasihst, pee tahs peeglaustees un to peefawinaht. Romeeschi tautas uswareja, tahs likumu robeschās eeflehdsja; bet daba un winaas eespehja teem bij nepasihstama un swescha. — Widus laikmetā gan isfchahwahs schur un tur dširksteles, bet zilweku besprahtiba un aklums tahs apspeeda un isdsehja. Bihrus, kas fawu wehribu us dabu un winaas spehkeem greeša, tos eeraudfija kā kahdus ar tumfibas spehkeem sakarā stahwofschus, nolahdeja, un pat winaus, par fahšana kalpeem turedami, us nahwi nosodija un nomaitaja. Til reformazija farauštija tumfibas pinektus un atwehra wiseem azis, atdarija zeetofschana durwis un atfwabinaja zilweka garu no eeflodfischanas zeetofni, pazehla sinibu swehrto karogu augsti, jo augsti, us kura stahweja it kā gaischeem burteem rakstihst: zilweks sehds dabas klehpi un ir ar dabu fa-audfis, faweenots; tas nedrihsst wina eenihst, bihtees, bet to mihleht: zilweks naw dabas, bet daba zilweka dehst. Tikai 17. un 18. gadu fimteni fahla dabu wairak eewehrot, kur waijadfigs to pahrwaldiht, un fewim par labu isleetahst. Tagad laudis pilnigi atsinusch, ka wini zaur dabu un winaas spehkeem eespehj fawu laizigo laimi un pastahwibu nodibinaht un ustureht. — Tā tad dabas sinibas nu arween jo wairak eeweschahs un eenems reis fawu peederofcho weetu zitahm sinibahm blakam, un pahrwehrtisees par wifas zilwezes ihpafschumu. Ari tautas skolās tahs atrod jau arween plaschaku weetu. Un tas ir loti labi, kad mehš jau behrnus ar dabu eepasihstinam, mahzam to mihleht, zeeniht un to ar prahtu pahrwaldiht. — Zaur to dascha mahnu tiziba sustin issudihš un tai par upuri til dauds, kā lihds schim, nekritihš. — Kur zilweku spehks p. p. par wahju, nefa ne-eespehj, tur strahdā dabas spehki un eespehja, kā maschinas u. t. j. pr. Schihš weizina un sekme darbu, atweeglina un nogreesch daschu gruhatumu. To, ko zilweku spehki ne-eespehj, to eespehj dabas spehki zaur maschinahm. Uzmirkli farunajamees un farakstamees ar dauds tuhstosch juhdschu tahlumā esofschseem, un aissfreenam ihfā laikā tahlu tahlakās weetas. Kur zilweki mozijahs deenahm un naktihm, tur ihfā laikā darbs pashrahdahts un isdarihst. — Pat us laukeem lopini un zilweki atrada atweeglinafchanu un palihdsibu, gruhstos darbus weegli, jo weegli pashrahdaht. Kā puhlejahs un mozijahs muhsu tehwu tehwi zaurahm naktihm fawu labibinu kuldami! Til-ko gailis pirmo reis padseedaja, feetinsch pee debeshm flaidrā nakti sinamā weeta eestahjajs, tē jau no wifahm pufehm spriguloja „pehz raksta“. Regulejis, peekufis, sweedrus un putekschus til-ko noslauzijas, wihrs dewahs atkal pee deenas darbeem. Bet nu sprigula weeta schnahz un swilpj kufamā maschina! Mas deenas bes kahda leela puhlina labiba iskulta, tihrita, pilda apzirklus. — Schē garainu-, tur atkal sirgu spehka kufamā maschina ruhj un duhz, mainidamahs ar preezigahm strahdneeku balfihm. Bet pastarpahm ari ne reti dširdam waimanajam un brehzam, pehz palihga fauzam, funkstam un waidam, pat daschu redsam dšihwibu islaischam. Schim roka, tam kahja, pirksis jeb zits lozeklis fadragahst un nomaitahst; ne reti patš nahwi atradis, jeb us wisu muhschu palzis par nabagu. Kas wainigs? Memahzeschana, pahrdroschiba, weenaldfiba, ar maschinahm apejotees. Zhsā laikā pee mums un muhsu apfaimē wairak zilweku tapusch nelaimigi; pat weens nahwi atrada. Behrn ruden' jaunai meitai fadragaja roku, ko waijadseja daktereem nonemt, un nu wisu fawu muhschu palikufi nabadsite un behdulite. Scho ruden' jauns, stiprs puifis pee nahwes eewainots, — zeesch un gaida fawu beidsamo stundinu. Kahdam wezitim eeflihdeja kahja maschina; papehdis fadragahst, dšihslas farau-

fitas; mas deenās, leelas mokas, zeesdams, ſawu garu iſſaida. Waj maſchinas wainigas? Nē, mihlais, Tu pats, Tawa ne-uſmaniba un maſchinas wadonis — maſchinists —, kaſ zeeſchi uſ to neluhko, ka zilweki netaptu nelaimigi, un waj wiſ ir lahtibā un droſchi. — Eſi, tā ſalot, nomodā ar wiſeem peezeem prahteem pee ſawa darba; ſkatees, uſmani un paſlauſi ſaprahtigam wadonim, tad netapſi nelaimigš. — Maſchina neleekahš ar fewi jolotees, kā paija behrna rokā; ta pagehr uſmanibu un gudru wadoni. Wiſi, kaſ Juhs ar un pee maſchinahm ſtrahdajeet, ſargatees un ſargat zitūs, lai neweens ne-ekriht nelaimē!

R. Schiller.

Jauna gada ſweizinaſchana Behterburgā.

Par ſchi gada ſweizinaſchanu jauna gada deenā Seemas-pili Bahzu Behterburgas awiſe dod plaſchas ſinas: Wiſi, kam pilſgalma teeſibas, ſteidsahš paſlauſiht Keiſara eeluhgſchanu, dſili eepreezinati, ka Baldineeku Bahris atkal galwas pilſhebtā un tur wiſi ſawas laimes wehleſchanas war iſſajiht. No pulkſten 10eem ſahlot wareja redſeht garā rindā lepnus ratus ritinajamees uſ Seemas-pili, kuroš ſehdeja oſizeeri, augſti walſis wiſri un dahmas bagatās drahnās un dahrgoš, ſmalldoš kaſchokdoš. Ap pulkſten 1/211eem milſigahš pilſ warenahš ſahles iſrahdijahš gandrihš par maſahm preekſch wiſu weeſu uſnemſchanaš. Wapenu ſahle bij eerahdita dahmahm, kuru jaunakā daka uſſlatija ſchihs deenas ſwehtkuš par gaidamo pilſ weeſibu ſahlumv, un par to preezajahš. No pilſgalma puſeš bij noteiktš, lai gehrbjahš Kreewu apgehrtā; tā tad wareja leeliſki iſrahdiht briſjantus, pehrles un dahrgaš ſwehr'ahdaš. Briſjanti un pehrles bij kā kaſla rota un dahrgaš ahdaš dereja par eekantejumeem garajahm ſchlepehm iſ lepneem ſamta, ſelta un ſudraba audumeem, kaſ peeder pee augſchminetā apgehrtā. Feldmarſchalu ſahle ſtahweja Kreewu tirgotaji ſawoš garoš, melndoš, ſelta iſſchuhtoš ſwahrlōš, pa leelakai dakai ar goda medakeem pee kaſla; tomehr pee ſcheem garbahrdū kungeem wareja maniht, ka teem pilſgalms ne-apraſtš. Wiſſpoſchakais ſlatš, zaur mundeeru bagatibu, mirdoſchahm ſwaigſnehm un platahm ordenu bantehm, bij Nikolaja un preekſchahle, kur generati un oſizeeri bij ſapulzejuſchees. Starp pirmajeem, kā arweenu, pirmo weetu eenehma Keiſara ſwihte; bet wina jau naw wairš til leela, kā ſenal, jo pehdejoš gaddoš daudſi no teem iſbijuſchi, beſ ka Keiſarš winu weetāš buhtu jaunuš eezehliš. Starp generaleem ihpaſchu wehribu greeſa uſ fewi generaleitnants Dewel, 1. Kaukaſijas armijaš korpuſa komandeeris, ſchē neredſehtš weeſiš. Iſgakt nekā 40 gaduš Kaukaſijā ſabijis, wiſch ir dalibu nehmiš gandrihš pee wiſahm tureneš aſnainahm kaujahm, lihdiš pat pehdejam Turku karam, un jau kahduš 20 gaduš wiſch neſā ſaitē ſawu ſaſchauto kreiſo rolu. Wina kruhtis greſno augſtakee kara ordeni; wiſ wina iſſlatš, pat apgehrtš, rahda, ka winam pilſ dſihwe ſweſcha, un gandrihš ar brihniſchanoš wiſch luhkojahš uſ wiſu ſcho ſpoſcho, ne-apraſto buhſchanu. Kā beedriš winam war blakam ſtahteš warbuht tilai generališ Abramowš, pee kura tāpat peemina redſama no Kaukaſijaš un Widuš-Aſijaš kareem. Kara pret Nihwu reiſi Kreewu lehgerim nakti uſbruka Nihweeſchi, pee kam Abramowš, toreis wehl paſkawneekš, dabuja ſihwu ſobina zirteenu par galwu, tā ka winam no ta laika janeſā galwā melna zepurite. — Wiſur apſweizinajahš uſ jaunu gadu; paſiſhtami, kaſ ilgi nebij redſejuſchees, nezerot fatikahš ſchē ſchinis lepnāš ſahlēš, jo ari no tableneš bija daſchi oſizeeri un augſti lungi eeraduſchees uſ ſcho ſwehtku deenu. — Pulkſten 11doš eenahza komandants un zeremonijmeiſteri un noteiza katram weetu un lahtibu. — Geſtahjahš pilniš klufums, jo Keiſarš nahza ar ſaweem pawadoneem. Wiſpapreekſch pilſurjeri gahja garoš, ſarkanoš ſwahrlōš, melnāš biſſeš lihdiš zekeem un bal-tāš ſekēš; tad nahza, iſ pa diweem weeni pakal otreem eedami, kambarjunkuri, kambarlungi, zeremonijmeiſteri, ſelta iſſchuhtoš ſwahrlōš; pehz teem — augſtee un augſtakee pilſ eerehdni, wirſjehgermeiſteri, wirſtalmeiſteri, wirſhofforſchneideri, oberſchenki, oberhofmeiſteri, wirſkambarlungs Chreptowitſchš, oberhofmarſchalš Narifſchkinš un Keiſara pilſgalma miniſteris grahš Waronzow-Daſchlowš. — Tuhtit pehz wineem gahja augſtaiš Keiſara Bahriš. Keiſara Majeſtetei, generala uniformā, ar Bladimira ordena banti un ar Andreja ordena kehdi, wehl wareja maniht atleekāš no pehdeja nelaimigā kri-teena. Keiſareneš Majeſtete bija baldoš apakſchwahrlōš, ar ſilu uſwalku, kura no pahſcheem neſtā ſchlepe bija eekanteta ar ſehrmulti. Kaſlu greſnoja pehrku lahtā, kura leelalahš pehrles mainijahš ar di-manteem. Kokoſchniſ mirdeſeja weendš briſjantdoš. Leelſirſtš Trona-mantineekš bija ſawas Atamana kaſaku regimenteš uniformā; leel-

ſirſtš Georgijš Alekſandrowitſchš — Preobraſchenſka regimenteš uni-formā. Leelſirſtš Bladimirš weda ſawu laulato draudſeni, leelſir-ſteni Mariju Pawlownu, kura bija gehrbta ſudraba iſſchuhtā, zaunu eekanteta uſwalkā un ſchlepē, un kaſla rota ſaſtahweja iſ wairak ſchno-rehm ſkaiſtako pehrku. Leelſirſtenei Olga Teodorownai bija ſil'ſihda uſwalkš, Oldenburgaš herzoginei Giſchenijai — ſarkan'ſamta uſwalkš ar ſelta iſſchuwumeem. Pehz winahm nahza wehl kahdi 20 leelſirſti un zitu waldineeku familiju lozekti; beidsot oberhofmeiſterene ſirſtene Kotſchubej ar pilſgalma dahmahm. — Tā wiſi dewahš uſ pilſ baſ-nizu, kur bij ſwehtku deewakalpoſchana. Pehz deewakalpoſchanaš Keiſara Majeſteteš Behtera Leelā ſahlē peenehma ahrſemju ſuhtnu lai-meš wehleſchanaš, un tad dewahš atpakal ſawas iſtabāš. Ap pulkſten lu wiſ bija beigtoš.

Par ſinu zeem laſitajeem un iſkatram, kaš to grib ſinaht.

Daſchi laikrakſti un wiſreki, kaš tura pret mums kaunu prahtu, ir ſarakſtijuſchi un iſdomajuſchi par „Latweeſchu Awiſehm“ daſch-daſchaduš neekuš. Tahdaš nekreetnaš leetas ihpaſchi mehdi notikt wegam gadam beidsotees un jaunam ſahlotees, kad zeem laſitaji no jauna ſahl pulzetees ap „Latw. Awiſehm“. Tee laikrakſti un wiſreki zaur tam grib julāš ſazelt, lai laudiš nenem „Latw. Awiſeš“ uſ jaunu. Schee wezee, paraſtee un nodiluſchee ſiki un niki mehdi no-tikt iſkatru gadu; tā tad par to naw ko runaht.

Ari pehdeja laika daſchi godajami wiſri un laikrakſti ſtaipida-mees noſtaipijahš gar „Latw. Awiſehm“. Weenš iſneſaja laudiš ſchahduš, otrs tahduš meluš. Weenš eſot dabujiš ſinaht, ka „Latweeſchu draugu beedribāš“ direkzija tagadejam redaktoram eſot at-nehmuſi redakziju; otrs ſinaja un ſinoja, ka jaunaiš redaktors eſot Katterſelda mahzitajš, treſchajš — ka pats Bielenſteina egeš, zetortaiš — ka Beſthorna egeš un peektaiš — ka Th. Neandera egeš. Zitiš ſinaja un ſinoja, ka „Latw. Awiſeš“ pawiſam apſtahſchotees, zitiš atkal melſa ar droſchu peeri, ka „Latw. Awiſehm“ pehrngad eſot bijis tilai 2500 laſitaju u. t. j. pr.

Ne wiſ ſaweem pretineekeem, bet ſaweem zeem laſitajeem un draugeem „Latw. Awiſeš“ dod ſcho ſinu:

1) „Latweeſchu draugu beedribāš“ direkzija allaſch un allaſch ir iſſajijuſi to wehleſchanoš, lai tagadejaiš redaktors ilgi jo ilgi koptu ſcho ſawu darba lauku, redakziju paturedamš.

2) „Latw. Awiſehm“ ſchim brihſcham zita redaktora naw, kā tilai taš, kaš winaš tagad apgahdā. Tamdeht mehš luhdſam, lai mums turpmak neweens wairš nepraſa, waj rakſti, ſinaš u. t. j. pr. ir peeſuhtami Katterſelda, waj Bielenſteina, waj Beſthorna, waj Th. Neandera egeem. Sinaš un rakſtuš ſanem tagadejaiš redaktors, kura adreſe ir laſama iſkatrā „Latw. Awiſchu“ nummurā. Za redakzija pahreetu zita rokāš, tad ſaprotama leeta, ka „Latw. Awiſeš“ to pee laika darihš ſinamu.

3) Tahš ir ſlaugu walodaš, ka „Latweeſchu Awiſeš“ apſtahſcho-teeš; mehš wehlam iſkatram laikrakſtam, ka wiſch ſtahwetu uſ til ſtiptreem pamateem, kā „Latw. Awiſeš“ ſtahw.

4) Prahtigš un turigš ſaimneekš nekad ne-iſkladina, ziſ winam naudaš labatā. Kahdš panihziš wiſreliš, kaš no zita grib iſdabuht kahdu rubuliti, leelahš ar ſawahm „mantahm“; tāpat mehdi dariht Schihdeki ihſi preekſch bankrota, lai apſlehytu ſawu panihkuſchu buh-ſchanu. Ari daſchš Latweeſchu laikrakſtš aiſ leelā laſitaju pulka ir gahjiš duſeht.

Iſglihtotaš awiſeš iſturahš ſchai ſinā tāpat, kā taš „prahtigaiš un turigaiš ſaimneekš“. Tāpat ari „Latweeſchu Awiſeš“ dara. Bet kad nu muhſu pretineeki muhš uſ tam ſpeedami ſpeeſch, tad mehš ſchē dodam to leezibu: „Kad muhſu mihtee draugi“ buhtu ſajijuſchi, ka „Latweeſchu Awiſehm“ pehrngad ir bijis **2 reiſ 2500** laſitaju jeb abonentu, ari tad wini wehl nebuhtu ſaſneeguſchi to ſkaiſli, kaš apſihmē „Latwee-ſchu Awiſchu“ laſitajuš jeb abonentuš.

Ar to peektikš. Zerem, ka ari tee laikrakſti, kaš par ſcho leetu rakſtijuſchi, uſnemš ſcho ſinu. „Latw. Awiſchu“ redakzija.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

S I U D I N A S C H A N A S.

Bagodinamees, zaur scho wispahrigi dariht sinamu, ka mehs no tagad fahkot wifas prezes pahrdosim

300 rublu

ka pateizibas algu

apjola Talsu pilsteefa tam, kas war Baudsenes muischa notikusho uguns-grehtu zehleju usrahbiht un sawus isteikumus ta pabalstihit un nodibinahit, ka espehjamis buhtu noseedsneeku pelnitam sodam nodot.

Talsu pilsteefa, Nowemberi 1883. g.

Pilsungis: **Barons Offenbergs.**
(S. W.) Sekretreeris: Grauding.

Sirgu tirgus Bauska

buhis 1884. gada 25. un 26. Janwari, bej tules malfas.

Behznahkams gabds ir tas Janwara sirgu tirgus uš zetorto un trescho deenu preeksch otrā februara noliktis, bet ja weena jeb otra no schilm deenahm uš festdeenu jeb swestdeenu fristu, tad tas tirgus teef atzelts uš tahm schilm preekschamam diwi deenahm.

Bauskas pilsehtas walde, 27. Dez. 1883. (N. 667.) Pilsehtas galwa: J. Beckmann.
Rastu web.: Brandenburg.

Zaur scho daru sinamu, ka es **Schagare** par dakteri

esmu apmetees uš dshwi. Mans dshwo-llis atrodahs daktera Dentscha fundes namā.

Dr. Eduard Gilbert.

Skolotaja palihgs

preeksch Sabiles kirspehles skolas wajadshgs. Done 150 rubl. — Skolotaji, kas to weetu gribetu peeneht, ihja laikā ar sawahm leezibas shmehtu lai peeteizahs pee Sabiles mahzitaja **Glaesera.**

Wez-Sahtes semkopibas skola,

pee Tulumā, usmenschanas ekfams preeksch jaameem skolneekem, dshimuschem kursfemneekem, kuri Aprili 1884. g. esitahtees warehs, tiks noturehts treschdeen, 15. **Februari, pulkstē 10ds no rihā.** Japeenes: beidsamā skolas leeziba, frustamā shime un uswejschanahs rastes no weetigā mahzitaja.

Direktors: **Sintenis.**

Ehrgetu spehleschanā

fundas teel dotas Jelgawā
Annas basnijas skola.

Klarinetez

un weena **fjole** pahrdodamas Jelg., Konstantina eelā N. 10, pee G. Lidefelda.

Balts jakts-suns

pahrdodams Jelgawā, Strihwera eelā N. 49.

Jemes kalpu weetas

wehl atdodamas, no turahm ikkaira seela-weeta dahra, 20 puhra-weetas aramahs (mahla) jemes un weena puhra-weeta plawas. Tuwahas sinas ihdod grahmatu pahrdewejs H. Allmans, Jelgawā, Seelaja eelā N. 21.

tikai pret tublit famaksu

un ar 5proz. rabatas.

J. C. Reichmanis & Co., Jelgawā.

Wifas grahmatu bodēs dabonami:

Derigi padomi

pee

mahjas-lopū kaites un flimibas pašhshanas un ahrsteshanas.

No

R. Preypitsch'a,
MED. VET.

Malfā 1 rubli.

Moderneeks

ar kanziju

teel mekshs **Wez-Schagare**, pee Jelgawas dshelshzela stanzjas Behnes.

Muischas waldischana.

Reprezhts

dahrsneeks,

kas prot putu- un wihnu namu kopt, war dabuht weetu **Waldeka** muischā, pee **Kandawas.**

Mahzeflis

ar wajadshgahm skolas mahzibahm atron weetu **D. Wilhelma Renlamda** bodē, apafsch kolonadeem N. 105.

Godigs sehns,

no 15—16 gadeem, kas gribetu **dahrsneeka** amatu mahzitees, war meldetees pee flunstes dahrsneeka **Kilata**, Skuldigā, Jelgawā eelā.

Behtera eelā Nr. 7B, Jelgawā, ir, aishelofshanas behl, weena

maschina,

uš turas war list widejas un rupjas plishfaltēs, tā ari roschu- un tosfaltēs wifadā leelumā, pahrdodama par to zeetu zenu no 10 rubl. fudr. — Turpat war ari dabuht pirt weenu mas leetatu **schuj. maschinu.**

Weenas eepirtas

mahjas

top no Jurgeem 1884. g. tahlat pahrdotahs jeb ihnomatas. Tuwahas sinas ihdod **Brantu** muischas (Ztrauminde) **Bengu** mahju gruntneeks, pahr **Bauska**, un **H. Fuchs** igs **Bukaischds**, pahr **Behni.**

Jakts-suns

ir peekihdis. Kam tas buhtu peederigs, war meldetees Jelgawā, Pafsa eelā N. 34.

ушгасъ D
ушгасъ D
ушгасъ D
ушгасъ D

Zaur scho daru sinamu, ka esmu sawā pašcha mahjā

ahdu gehretawu

cetaihjis, un apnemos isbariht wifabus abhas gehreshanas darbus, kā: pafseretas Berded jeb tamboru abhas, schermetes jeb gushas un pastalu abhas, telu un aitu abhas, melnas, sposhas un dsheltenas, kaschoku abhas, baltas un dsheltenas, pee kam apsolu kreetnu darbu un laipnu apdeeneschanu.

Laides kringetu mahjā (Nisputes apr.), pee Laides-Kasbangas leelzela, 2 werstes no Laidem un 6 werstes no Kasbangas.

Fritz Jansohn,
ahdgehris, fenal Appuse.

Gleebawad muischas

alus bruhsis

ar wifu eeriteschanu un inventariumu top no 1. Janwara 1884. g. uš arenti isdohs. Tuwahas sinas dob **Gleebawas** muischas waldischana, pee **Bauskas.**

Kaunas gubernā, Schanlu aprinki, Kuschu fahdshā, diwi werstes no Leepajas dshelshzela stanzjas **Dmaly**, ir pahrdodamas labas

Golandeefschu

wehja = sudmalas

(Golländer)

ar peenahkamahm ehtahm. Klachtalas sinas dob sudmalu ihpajshneeks **Behteris** Brigadeeris **Kuschu** fahdshā.

Preezigu nahkotni wehle Purring fungam Kahds Rub-Gserneeks.

Bar sinu.

Zaur scho daru sinamu, ka es Jelgawā, pee **Annas** wahrteem, **Friedländera** namā, **linu** preekschanas kantori eeriktejis, un tā eepirzeju **Jfala** **Kahna** lgu un tā kafeeri un fanehmeju **Mer.** Stanke lgu esmu peelizis, un apsolu jo labas zenas un godigu apdeeneschanu.

G. Candelier
(I. Kandeljē.)

Wifas grahmatu-bohdēs dabonamas:

Preeksch eefwehtijameem behrneem:

Wstizams wadons uš dshiwes zela.

Pahrzelts no **Wahzu** walodas.
Malfā 35 lap.

Baltijas

Semkopejs un wina amats.

Behz **Wahzu** semes-faimneeka **Ferdinand Breithaupt** semkopibas raksteem latwiski farakstihis no **S. Blumberg.**
Malfā 75 lap.

Semkopja

Auglu-koku dahrs.

Malfā 60 lap.

Latwiska Pawahru- Grahmata.

Treschā druka.

Malfā 1 rubli 10 lap.

Kohti deriga un nepreekschama grahmata preeksch pawabreem un spihsmanehm, tā ari preeksch leelalahm faimneezibahm. Satur pahmahjischanas, tā war par it lehtu malfu smekigas baribas fagatawoht. Nedrihtstetu tadeht neweenā faimneezibā truhlt.

Bischu-kalendere.

Is brikhtunga no **Berlepsh** bischu-kalenderes pehz scheenes semes- un gaisa-buhshanas istaifita un pahrtulota. **Idota** no kursemes bischu-kopshanas beebribas.
Malfā 20 lap.

Pamahzishana,

ka tabaku war audsinahit.
Malfā 3 lap.